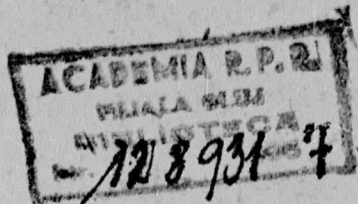

Látom Oskolában a' Szövö-széket, Le-
gének mind Szőnek, a' kényetsöket kérdem
vané betsütered, Mester pajtárs eledeled? mond
meg, miből vaogyonn jobb kerefeted?

Takátsból lett Mester mondja, ö néki-
is szintén úgy vagyon dólga, semmi betsü-
lete nintsen, mivel Deáksága nintsen, Or-
gona szép ének, Korusba nintsen.

Az Vévökhez.

Örsém, Húgom, Bátyám ne-kérdezd az árrát,
Hanem tsak add ide az egy pólturát;
Az után el-mehetsz, nem-bánom dólgodra,
Ha tsókot nem-adsz-is, a' jobbik pofámra.

HISTÓRIA

AVAGY

IGEN SZÉP PÉLDA

A'

FÉKÖZLŐ FIÚRÓL.

HOZZÁ ADATOTT

VAS' DITSÉRETE,

Melly a' Verseknek, és az előbbeni
betük fogyatkozásának meg-job-
bitásával ismét nyomtatásban
ki-betsáttatott.

1790-dik Esztendőben.

ELSŐ RÉSZE.

A Trója Historiának Nótájára.

Szentelen rút dolog vólt bünnel meg-rakodni,
A' nyavalyás embernek, hóltig abban élni,
Bóldog pedig az ember, a' ki meg-tud térni,
A' Szent Írás kéz erről bizonytságot tenni.

Mert valaki fertelmes bűneiben meg-hal,
Nem léssen a' hivek közt annak vetett asztal,
Meg-fúrdaljak a' tsontyát hegyes tüzes vassal,
Sírva kiált pokolban vakmerő Júdással.

Ha ki pedig bűnéből hittél ki tud térni,
Az Istentől zokogva kegyelmet tud kérni,
Annak setét köntöse meg-fog fejedredni,
Menyegzői ruháját reá kezdi adni.

Erről én-is egy példát mondok az Írásból
Az ember életének meg-jóbbításáról,
Veszedelemes vétkeknek hátra hagyásáról,
Mint keljen vissza térni pokol' ajtajáról.

Egy szent Atyát olvasunk a' régi időben,
Kiről szólt Idvezítőnk, szent Lukás' könyvében,
Enek vala két fia fel-nevekedésben,
Mind a' ketten ékefek, ifjúi erőben.

Gondot viselt az Attyok szép öltözetekre,
Mint a' jó Atya szokott édes gyermekire,
Ruházatokat szerzet jókat mindenikre,
Úgy vigyázott reájok mint két szemekre.

Gondolkodék magában egykor a' kissebbik,
Ki azt állíja vala, hogy ő vólna jobbik,
Ide-

Idegen Országokra menni igyekezik,
Az Attyától bútsúzni gyakran iparkodik.

Add-ki az én részemet most ifjúságomban,
Mert el-úntam heverni kelletlen hazámban,
Lám tsak itthon aggok meg szép virág koromban,
Én emberség tanulni mégyek Kórintusban.

Ládd é itthon hazámban fenki nem tart Úrnak,
Azért adiam magamat rettenetes bűnnek,
Köntösöm hogy szép vagy on azzal sem gondolnak,
Oda mégyeh hol engem' mondanak Úrfinak.

Ki-terjesztem híremet az egész Világra,
Fénylik emlékezetem a' setét Északra,
Nevem meg-öregbedik mindenek láttára,
Nem lakozom én itthon véghetetlen kárra.

Azt, akarnám, hogy erre magad-is intenél,
Jó lovakkal, sok pénzel, engem' készítténél,
Sok vitézlő szolgákat velem ereszténél,
Te magad-is tengernek partjáiig kísérenél.

Nem egész férjfiú az a' ki otthon roshad,
Még a' jó-fött étek-is fokkára meg-poshad,
Te sem laktál tsak itthon Apa hiszem tudhadd,
Az én útamat-is te tehát meg-nem foghadd'.

Tudod-é a' Plántát-is helyéből ki-tépik,
Hogy Káposztává légyen másuvá ültetik;
Látod az ág hegyét is a' fárol le metszik,
Hogy gyümölcstöt teremjen más tökébe teszik.

Bújdosással szerzet hírt Herkules magának,
Bújdosással lett Ura Sándor e' világnak,
Én-is Ura lehetek egyik darabjának,
Ha el-hagyom küzöbét szomorú házomnak,

Bátyám itthon maradjon mert ő nem udvaros,
Miveltesse a' szőlőt, mind hogy majd parasztos,
Nékem a' szép búdosás léssen igen hasznos,
Köntösöm-is rövid nap bárionnyal virágos.

A

Nem

Nem töltöm el- időmet azért tsak hijában,
Nem heverek tsak itthon házam rosz porában,
Im' ezennel el-mégyek nagy Itáliában,
A' Böltsek közt kapok, *Astrologyiában.*

Mikor a' gyöngyel gazdag Indiába jutok;
Egy másával az igaz gyémántban fel-rakok,
Ama hitván Jáspissal lovat patkoltatok,
Egy ökölnyi smaragdust tenéked-is hozok.

Kérlek azért jó Atyám, hogy ezt meg-engedjed,
El-bádgyadott fejemet bújdosni ereszfzed;
Arany, tallér, dukákat, mind öszve szerezzed,
Nékem rosz pénzt bár ne adj, tiéd légyen rezed.

Tsak e' légyen summája mostan beszédemnek,
Hordasd elő ládáit' bő keresményidnek,
Harmad részét enyimnek állitom mindennek,
Arannyal töltsd erszényét vitézi fejemnek.

Nagy háborgó elmével a' vén Attya vala,
Gonosz fia beszédén bánatba borúla,
Szíve telek haraggal, fok könyvé tsordúla,
Végre szemét meg-törlé, 's illyen formán szólla:

Mitsoda veszély izgat téged' bújdosásra,
Rosz goromba mit sietsz te-is Uraságra?
Nem szál a' Fénix madár hidgyed minden ágra,
Bárfony nyeret sem tesznek a' buta szamárra.

Mitsoda rélyt kérsz tőlem? mit adtál kezemben?
Egy Pénzedet se láttam tellyes életemben:
Ha ugyan meg-ösztozunk, tetü jut részedben;
Tudod, hogy te nem tettél semmit a' fzekrényben

Nem vagy te jó bújdosni mert én azt se bánám
Mikor ahoz illendő erköltsödöt látrám,
Hogy tanulni; ki-mennél én magam kívánnám,
Ha vétekre hajlandó elmédet nem tátrám.

Vigyázónak ferénynek józannak kell lenni,
Idegen Országot a' ki akar játrni,

Üres

Üres gyomrot gyakorta kell annak hordozni,
A' port puha párnának sokszor meg-kell fújni.
A' jövevény fiaktól az idegen határ;
Allhatatos nagy szívet 's tanuló elmét vár,
Mert a' bújdosók után fok erős proba jár,
Ott az ollyat, mint te vagy, követi szégyen 's kár.

Nem hasznos a' bújdosás tudjad ám mindenben,
Mert nem egy erkölts lakik minden embereken.
Tudod: mikor az ökröt fel-kergetik Bétsben,
Ott-is nem jut önéki a' szép emberségben.

Ládd-é ha a' palántát másuvá ültetik,
Könnyen ki-afsz, ha tövét vízzel nem öntözik,
A' zöldellő ágat ha eger fába teszik,
Annak a' gyümölsaében egy ember sem eszik.

Bizony nem fér te hozzád Herkules' példája,
Sándornak sem igy állott mint néked a' szája,
Nem vólt néki mindenkor markában kupája,
Pohár helyett kezében villogott szablyája.

Néked mindenek felett kell tsak vetett asztal,
Éljel is leg-gyakortább álmodozol borral,
Fel-hajtod a' felleget éhomra is forral,
A' két szemed mindenkor tsak pohárban kandal.

Herkulesnek, Sándornak, helyén vólt elméje
Mind a' kettőnek pedig vitézi ereje,
Tudod? hogy egyiknek-is nem vólt tök a' feje,
Bizony tseresnye sem vólt az agyok veleje.

Te pediglen esztelen vagy 's goromba eszü,
Itélettel értetlen, és viafz elméjü,
Erköltsödben értetlen, nemi Salamon fejü,
Azért bújdosásoddal reád fok veszély jö.

Mit ér? ha a' tengernek széles vizére jutsz,
Hogy soha nem tanúltál könyörgeni sem tudsz,
A' hol téged' tanítanak ottan erőssen futsz,
Velem te rövid napon fok bánatokra jutsz.

A 3

Nem

Nem töltöm el-időmet azért tsak hijában,
Nem heverek tsak iithon házam rosz porában,
Im' ezennel el-mégyek nagy Itáliában,
A' Böltsek közt kapok, *Astrologyiában*.

Mikor a' gyöngyel gazdag Indiába jutok;
Egy másával az igaz gyémántban fel-rakok,
Ama hitván Jáspissal lovat patkoltatok,
Egy ökölnyi smaragdust tenéked-is hozok.

Kérlek azért jó Atyám, hogy ezt meg-engedjed,
El-bádgyadott fejemet bújdosni ereszfzed;
Arany, tallér, dukákat, mind öszve szerezzed,
Nékem rosz pénzt bár ne adj, tiéd légyen rezed.

Tsak e' légyen summája mostan beszédemnek,
Hordasd elő ládáit' bő keresményidnek,
Harmad részét enyimnek állitom mindennek,
Arannyal töltsd erszényét vitézi fejemnek.

Nagy háborgó elmével a' vén Attya vala,
Gonosz fia beszédén bánatba borúla,
Szíve telek haraggal, sok könyvé tsordúla,
Végre szemét meg-törlé, 's illyen formán szólla:

Mitsoda veszély izgat téged' bújdósásra,
Rosz goromba mit sietsz te-is Uraságra?
Nem szál a' Fénix madár hidgyed minden ágra,
Bárfony nyergét sem tesznek a' buta szamárra.

Mitsoda részt kérsz tőlem? mit adtál kezemben?
Egy Pénzedet se láttam tellyes életemben:
Ha ugyan meg-osztozunk, tetü jut részedben;
Tudod, hogy te nem tettél semmit a' fzekrényben

Nem vagy te jó bújdosni mert én azt se bánám
Mikor ahhoz illendő erköltsödöt látrám,
Hogy tanulni; ki-mennél én magam kívánnám,
Ha vétekre hajlandó elmédet nem tátrám.

Vigyázónak ferénynek józannak kell lenni,
Idegen Országot a' ki akar járni,

Üres

Üres gyomrot gyakorta kell annak hordozni,
A' port puha párnának sokszor meg-kell fújni.

A' jövevény fiaktól az idegen határ;
Allhatatos nagy szívet 's tanuló elmét vár,
Mert a' bújdosók után sok erős proba jár,
Ott az ollyat, mint te vagy, követi szégyen 's kár.

Nem hasznos a' bújdósás tudjad ám mindenben,
Mert nem egy erkölts lakik minden emberekben.
Tudod: mikor az ökröt fel-kergetik Bétsben,
Ott-is nem jut önéki a' szép emberségben.

Ládd-é ha a' palántát másuvá ültetik,
Könnyen ki-asz, ha tövét vízzel nem öntözik,
A' zöldellő ágat ha eger fába teszik,
Annak a' gyümölsében egy ember sem eszik.

Bizony nem fér te hozzád Herkules' példája,
Sándornak sem így állott mint néked a' szája,
Nem vólt néki mindenkor markában kupája,
Pohár helyett kezében villogott szablyája.

Néked mindenek felett kell tsak vetett asztal,
Éjjel is leg-gyakortább álmodozol borral,
Fel-hajtod a' felleget éhomra is forral,
A' két szemed mindenkor tsak pohárban kandal.

Herkulesnek, Sándornak, helyén vólt elméje
Mind a' kettőnek pedig vitézi ereje,
Tudod? hogy egyiknek-is nem vólt tök a' feje,
Bizony tseresnye sem vólt az agyok veleje.

Te pediglen esztelen vagy 's goromba eszü,
Ítélettel értetlen, és viafz elméjü,
Erköltsödben értetlen, nemi Salamon fejü,
Azért bújdósásoddal reád sok veszély jö.

Mit ér? ha a' tengernek széles vizére jutsz,
Hogy soha nem tanúttál könyörgeni sem tudsz,
A' hol téged' tanítanak ottan erőssen futsz,
Velem te rövid napon sok bánatokra jutsz.

Nem töldöd el-idödet, azt mondogd hijában,
Úgy vagyon te mert ízol vagy izzadsz a' tanzban
Ha a' Nemes Tudomány laknék a' pohárban,
Tudom hogy bokro ával büjnek az ágyadban.

Nagy kérkedékenységre a' nyelved fel-kele,
Hogy gyemánttal tarisznyád hamar lészzen tele,
Indiai gyöngyöd-is lészzen minden féle.
Mikor meg-jösz rakd-elő, úgy kérkedjél véle.

Új vesztég most házadba nints semmi bántásod
A' gyönyörű életben nints világon mássod,
Boszúságra szívemet mire véfed, áfod,
Ebben a' szándékodban nem lészek én társod.

Vagy bánod vagy nem bánod az Ifjú felele:
El-mégyek innét hazúl mit gondolok vele,
Pirongatásod miatt szívem búval tele,
Tsuda, karom ellened hogy kardra nem kele.

Lám mintegy rosz agarat szintén úgy pirongatsz,
Nékem Nemes Fiadnak betsületet nem adsz,
Kellő szándékomban-is elő nem botsátasz,
Úgy tetszik, hogy mind ennem mind innom
mérget adsz.

Azt állítom hogy engem' tartasz tsak bolondnak
Úgy beszélsz énnékem mint-egy tudatlannak,
Igen bánom hogy engem' tartasz vak parasztnak,
Tsak úgy szóllasz énnékem mint egy kopasz-
pornak.

El-hagylak én tégedet ezennel jó Apjok,
Hozz pénzt elő nagy bőven, ha te fiad vagyok,
A' lovakat patkoltasd mert útra indulok,
Most adj ha adsz, mert soha töled nem kóldúlok.

Hogy a' dölyfös beszédét Ifjú el-végezé,
A' keseredett Attya szemeit le-függeszté,
Szomorú szemeivel fiát meg-tekinté,
Sűrű köny-húllatás közt beszédét így kezdé:
E'

E' vólt-é örömemnek búrá termett vége?
Nem e' vala szívemnek bezzeg reménysége,
Hogy éretted romollyon életem' vénsége,
Azt tudám, hogy te lennél házam' ékessége.
Régi nagy vénségemben Fiam miért hagyysz-
el?

Sok jótéteményimmal mire tafsítasz-el?
Vígalságtól szívemet mire szakasztod-el?
Örömemet bánatban hogy forralod te-fel?

Tudod melly hűségesen téged' tartottalak?
Hideg télnek idején bé-takargattalak,
Háborúban vállamon téged' hordoztalak,
Ne hagyj-el ágyékomból származott szép alak.
Mikor fokak fiokat le-tették féltekben,
Akkor szorítottalak tégedet ölemben.

Mikor fokban meg-hóltak fonnyasztó éhségben,
Akkor semlye darabot nyújtottam kezedben.
Hofzfas betegségemben ingyen sem aludtam,
Mihelyt meg-szóllítottál talpamra úgrotam:
Ha mikor te jajgattál, én-is óhajtottam,
A' Doktornak éretted fok aranyat adtam.

Szintén úgy féltettelek, mint szemem' világát,
Házam ékességének, zöldellő szép ágát,
Örömemnek jó fiam ne rontsd vígalságát,
Életemnek ne hervaszd gyönyörű virágát.

Ne kövesd édes fiam kérlek az Absolont,
Ki meg-vénült Attyához haragos fegyvert vont,
Vedd-elődbe például Cliobist, és Bitont,
Szerelmes Anyja alatt a' ki talyigát vont.

Tekintsed meg-tükörül bár ttak az Esztrágot,
Melly repülni segíti Attyát ha meg-aggot,
Mint-hogy vénsége miatt nehezen ballagott,
Szárnyával emelgeti az erőtlen tagot.

Krésust egy néma fia menté meg-haláltúl,
Bátran meg-óltalmazá ellenség kardjátúl,
Mellyért nagy jutalmat vön az Egek' Urátúl,
Mert meg-óldaték nyelve, hóltik szólt azontúl.

Tzimon-is meg-tisztelé Miltiádest Attyát,
Kinek mikor hallotta tömlötzben halálát,
Maga fején váltá meg Attya meg-hólt tagját,
Hogy néki meg-adhasa földi koporsóját.

Anapiás nagy jó hirt, 's Anfinómus nyertek,
Erőlen szülejekkel mert jól tselekedtek,
El-fáradott Attyokat hogy vállokra vettek,
Etna sebes lángjától ezzel menekedtek.

En pedig mind ezekre tégedet nem kérlek,
De hogy házadban lakjál arra kényszerítlek,
Bújdosni fiam téged' el-nem eresztelek;
Azért mellettem maradj, az Istenért kérlek;

Semmit erre nem hajla elméje Ifjúnak,
Magát tellyeségesen szánta vándorlásnak,
Meg-útálta lakóit Attya szép házának,
Azért illy értelemmel szóla az Attyának;

Imént meg-pirongattál, kín szívem igen fáj,
Azolta boszszúsággal tele bennem a' máj,
Válogatott beszédid nálam nem kedves háj,
Ki engem' meg-maraszszon nints világon olly száj,

Ki mondta hogy engem' tarts hogy nem vet-
tettél-el,
Nem kérnék most arra hogy engem vennél fel;
Te hogy nékem Atyám légy nem szerzettem
pénzel,

Azt sem várom hogy engem' töled el-üzz törrel.

Hofszú históriával nékem ne prédikálj.
Nem kell tanáts adásod tsak aranyat számlálj,
Nyugodalmat magadnak te bár itthon találj,
El-mégyek én lelkemre; bátor azon meg-allj.

Ha-

Ha pénzt elő nem hordasz igen hamarsággal,
Fel-verem a' ládákat ama' nagy baltával,
Aranyat, 's tallért rakok harmintz-két izakkal,
Úgy mégyek-el bújdosni fok vitéz szolgákkal.

Nem lön akkor mit tenni a' jámbor Atyának,
Vissza fordúlt elméjét hogy láta fíanak,
Parantsola nagy hamar a' fő Komornyiknak,
Hogy pénzt eleget hozzon a' gonofz vándornak.

Kilentz ezer aranyat nyóltz ezer tallérral,
Hat ezer forintot-is mind ezüst Garassal,
De hét ezer forintot mind ezüst dutkával,
Parantsóla hogy hozzon igen hamarsággal.

Ezt mindjárt elő-hordá híven a' Komornyik,
Bör sákokba a' fok pénzt száma szerint töltik,
Azon közben az Ifjú igen szítkozódik,
Hogy a' vezetékeket miért nem készítik?

Hirtelen készülének hát nagy társzekerrel.
Azok közzül némellyet meg-rakának pénzzel,
Készen vannak a' szolgak szep hufz vezetékkel,
El-indúla bújdosni fok gyülevész néppel.

Szerelmes jó Attyától ingyen sem bútsúzóék,
Könnyen járó pej lován tsak el-rugaszszkodék,
A' háládatlanságért Attya keseredék,
Töle azért illy szókkal fia illetteték;

Eredj immár dolgodra ha a' jó nem kellett,
Hiszem találsz rabságot nemes házad helyett,
Pénzed gonofszúl kél-el bújdosásod mellet;
Mert illyen háládatlant nyomorúság illet.

Tudom, hogy a' hátadon meg-kopik a' kön-
tös,

A' szürke tzoneora-is nem léfzen még büdös,
Meg-íszod a' mit szerzett a' jó atyai ös,
Még a' mindennapi-is nálad léfzen szükös.

Meg-ferdúla az ifjú nagy hirtelenséggel,
Igy felele Atjának embertelenséggel,
Mire pattogsz jó apok? maradgyál békével,
Keress a' pénz helyett mást ama' fok ekével.

MÁSODIK RÉSZE.

Hogy ezeket meg-mondá el-indúla útra,
Erőszen tudakozik nagy Német-Országra,
Valahol pedig talál Vendég-fogadóra,
Igen rá vagy a' gazdag Uri Vatsorára.

Leg-gyakrabban bor felől szorgalmatoskodik,
Nehéz vóltán az útnak soha nem bánkodik,
Ha melly Vendég fogadó nékie jól tetszik,
Ott ő égy hólnapig-is éjjel nappal iszik.

Meg-haragvék az útban egyik szolgájával,
Kit meg-is fenyegete artzúl vagdalással,
Titkon meg-ragodék két ezer talérral,
El-szökék egy éjjélkor két jobbik lovával.

Mikor néki meg-mondák hajnal előtt reggel,
Hogy el-vitték két lovat ennyi számú pénzzel,
Paplan álól tsak alig nyúgalmason néz-fel,
Azért nékik választ tön ilyen értelemmel:

Mit búsitotok engem' két halandó lóért?
Mit zörgettek ágyamban egynéhány talléért?
Örömenbem meg annyit adtam vólna azért,
A' hajnali gyönyörű szép édes álomért.

Hadd atudgyam hagyj békét? jobb ha te is alszol
Nyúgodalmas helyemen szám most így tanátsol,
Félek hogy a' szememről az álom el-olzol,
Fel-ne költs, mig kilentzet az óra nem kohol.

El-felejté a' tallért, szemeit bé-húnnya,
Az erős bor italtól minden teste túnya,

Haj-

Hajnal nótát fejénél Hegedűse vonnya,
Aquavitát kiáltja hogy hozzanak innya.

Almoson-is jól lakék az *Aquavitá*vál,
Elméjét meg-szédíti a' nagy erős ital,
Mind egész tiz óraig tele lön álommal,
Mikor osztán fel-kele, monda szolgák által:

Készíttesen a' Gazda valami ebédre,
Parantsold-meg ő néki tellyes életedre,
Hogy ma eleget főzzön Uri személyemre,
Nékem-is lézzen gondom a' meg-fizetésre.

Elég lézzen jó Uram tsak öljünk asztalhoz,
Ihol mindjárt a' Gazda tormához tsukat hoz,
A' pohárt-is öblíti az ürmös italhoz,
Szép tántzoló társakatkélzít a' nagy tántzhoz.

Igen nagy karzagással az Ifjú örüle,
Imigy amúgy meg-mosda, 's az asztalhoz üle,
A' szolgák-is tapodnak erőszen körüle,
Víg lakással mégyen-el az idő tsak töle.

Az Ifjúnak ruhája gyakorta változik,
A' bársonyos köntösre makula ha esik,
A' szolgáké lézzen az, 's azért igen lesik,
Néha akarattal-is étek lével festik.

Tizen-nyóltz óra telék a' fölöstökömben,
Sok rosz dolgok esének a' tántzolás közben,
Mindazáltal a' Szüzek vígan a' fetétben,
Mert aranyat nyomtanak bőven tenyerekben,

Reggel hogy meg-virrada szólítja Gazdáját,
Ottan elő hozatá edgyik bor iszákját,
Nagy kevélyen pengeti fok régi dutkáját,
Kétképen-is meg adja a' vendégség árrát.

Ottan elébb indúla vígadoz útában,
Sok várossal ékesült fris Német-Országban:
Lant, Hárfa, Hegedű *Klavikordiumban*,
Gyönyörködik, 's fajtalan fok gonofzságokban.

Mikor gonosz életét egy vén ember látá,
Tsak ő magát az ifiat ott külön szólítá,
Meg-botsáls édes fiam! ő néki azt mondá,
Akkor rövid beszéddel őtet így tanítá:

Kérek ötsém, hagyj békét a' fok dösölésnek.
Helytelen helyre való illetlen költésnek,
Ne kövessed nyomdokát a' fertelmességnek,
Hadd-el gonoszágodat, szolgálj az Istennek,
Ne kövessed Nileust gonosz életében,

Ki mikor meg értette a' jövendölésben,
Hogy nagy hamar lenne vég tefi örömébe,
Azért tsak gyönyörködik a' nagy részegségben.

Filozenust hallottad, tudom azt példában,
Ki olly telhetetlen vólt a' nagy bor italban,
Hogy gyönyöröségesben ihalsék a' borban,
Darú torkot kívánt vólt egy imádságában.
Bonofust-is hallottad a' nagy Imperátort,
Kit nagy haddal meg-győzött Probuft, 's fel-

akasztott,
Kit a' fok úton-járó kötelen hogy látott,
Fel-akasztottnak lenni boros korsót mondott,
Ezeket ne kövessed az úton-járásban,
Torkod miatt hogy ne jusz te még-köldülésben,
Mert fok bor vólna is akár melly nagy házban,
De te el-tékozlanád azt a' kis tornáztban.

Mikor a' gonosz Ifjú ezeket meg-hallá,
A' nagy jámbor vén embert igen szidogató,
Nem kell nékem tanácsod! kiért artzúl-vágá,
A' vén jámbort halálnak tsak alig nem ada.

Akkor elő rikolta fővebbik szolgáját,
Meg-hagyá hogy köljöntse vendég fogadófeát,
De úgy hogy fokkal kiilyebb terjelzize kony-

háját,
Mert hólnap meg-vendégli fok jó akaróját.
Ihol

Ihol elég pénz vagyon, a' Gazdának vidd-el,
Véle edgyütt magad-is a' piatzot járd-el,
Minden gyönyürü élést bő pénzemen végy-fel,
A' hólnapi vendégség légyen ilyen renddel.

Három ökröt nyúzzanak hólnap ebédemre,
Harmintz két bárány légyen ki sütve ki főve:
Három száz fogoly-madár süldögöllyön tötve,
Tyuk, lud, vad-hús, halakkal konyha légyen tele.

Választott fő-bor légyen tizenkét hordóval,
Meg-hartzolok a' hires *Falernumi* borral,
Nem hagyom a' torkomat hogy meg-tellyék porral,
Vigan lakom nints közöm a' szomorú torral.

Kilentz légyen Hegedüs, Virginás tizen-négy,
Jeles Hárfás tiz légyen, Tárogató-is négy,
Tizenkettöd magaddal Trombitás te-is légy,
Negyven légyen Fraztizer vigan lakhattunk így,

Nagy szerényen a' szolgák ott széllyel fütottak,
Hárfást, lantost, Virginást, bokrosával hívtak,
Minden apró pepéért egy-egy tallért adtak,
De semmit a' költésben ők fel-nem írtanak.

Mikor fel-viradának a' második naphoz,
Sok vendégek ülének tizenkét asztalhoz,
A' kik mind készen lőnek a' jó bor italhoz,
Külömb-külömb étkeket a' Gazda-is fel-hoz.
Nem vólt ott betsülleti a' bor nem ifzónak,
Mert az Ifjú mondotta gyümöltstelen fának,
Ottan a' lakás közben a' jeles Ifjúnak,
Egy jó fel-derült pohárt kezébe adának.

Mellyet ő el-köljöne a' kegyes szüzekre,
A' fejébe hogy hóltig éljenek kedvekre,
Az Ur iszik musikák harfognak mind rendre,
Sokan mondják hogy légyen jó egétségére.

Egy szempillantás alatt meg-ivá a' borát,
Az asztal' közepére veté a' poharát,

Azonközben szállítá énekes Dajkáját,
Nagy fél szóval mondatja a' bűnnek boszúsuját.

Mindjárt kérkedni kezdte nagy vitészségével,
Ország előtt nagy sokszor bajt vivő nyereséggel,
Bizonyítja szolgája hamis esküvéssel,
Kit meg-ajándékozta egy ezüst selleggel.

Fogjad szolgál's éltemért idd-meg mind a' borát,
Jámbor szolgálatodért tedd-el a' poharát:

Meg-óltalmaztam volna veled nemes Tróját,
És meg-őriztem volna benne szép Hélént.

A' sok víg lakás közben tántzolások lönek,
A' por a' padlást üti olly igen szökének,
A' Musikások pedig tőle pénzt kérenek,
Mellyet reménség kivül bővebben nyerének.

Hegedüsnek, Siposnak, másfél száz aranyat,
Trombitásoknak adott tallért három százat,
De a' Frautzimernek mind selyem ruhákat,
Böven szerzett nagy hamar, igen szép tzihrákat.

Minden vígasság szerző személyekben kapott,
Piatzi játékosnak gyakorta pénzt adott,
Ékes Komediákat gyakran csináltatott,
Kiknek tsak egyedül-is sok aranyat adott.

Igy tölté el-idejét úndok bújaságban,
Mikor széllyel bújdosott nagy Német-Országban,
Turbájának szája-is marada tsak higan,
A' mosolygó népek közt addig lakik vígan.

Pénzét meg nem olvasta a' mig benne tartott,
Mellyel mindenek felett ő magának tartott,
Mert ő szám-ado szolgát tsak edgyed sem tartott,
Ezért sok bőr satskója üressen maradt.

Egyszer kétfelé kapa, hát üres a' tarsoly,
Semmi nints az iszákban el-örlötte a' moly,
Kitől kérhessen barátja is nints olly,
Nofisza pénzeten vendég a' Gazdával hartzoly.

Egy-

Egykor a' Gazda hozta az ő nagy lajstromot,
Hogy a' vendégség felől ő-is végyen számot,
Az aranyból, ezüstről, tallérból-is vámot,
Serkenj-fel! mert el-ütik szemedről az álmot.

Lovaival nem fizet, mert azt mind el-lopták,
Sekereit a' szolgák titkon mind el-adták,
Iszákját is hogy alutt igen meg korrották,
Valamint érdemlette, nagyon meg-piszkolták.

Ott a' Gazda el-voná szép aranyos kardját,
Mellyel artzul vágta vólt szép tanács adóját,
Kóla gyorsan le-vonák szép bársony ruháját,
Rajta hagyák tsak ingét és lábra valóját.

De még a' sem éré-fel a' Gazda' jegyzését,
A' fajtalan Ifjúnak tékozló költését,
Azért a' Gazda kapá haraggal fejszóját,
Rút gonosz vendégének hogy el-üsse fejét.

Ott-is a' jó Gazdaszfon Urat igen kéré,
Hogy annak halálával magát ne vesztene,
Hanem háza tájáról egy fával ki üzné,
A' tőle vett kárt pedig békével szenvedné.

Meg-fogada a' Gazda jó tárfa intését,
A' pad alá hajlítá fel-huzott fejszóját,
Kinek Ifjú hogy látá meg-tendefedését,
Tsak nem meztelen-is így kezdé beszédét,

Immár engem' jó Gazda ha el-űszsz útamra,
Bár tsak fölöstökömöt készíts az asztalra,
Viselj gondot Érettem három kanna borra,
Hogy ne menjek el-tőled illy szomjúval halva.

Egy tyukmonyat sem adok egy szó ollyan
mint száz,

Takorodjál házamtól haszontalan rossz váz:
Hozz egy rúdat szolgáló! velem mire kotzkáz?
Lúdúlj innét nem tiéd e' nagy rakott kő-ház.

Üsd a' hátát te lovász, tsak a' fejét ne bántsd,
Ugyan lotsog szegénynek a' nyakán a' korbáts,
Honallyát-is el-futá a' darabos orbántz.
Siralomra fordúla a' könnyen pengő tántz.

Onnét el-futamodék sebeit fájlalja.
Az ilyen állapotot nem igen javalja,
Gyomra hogy meg-üresült, olly igen fajnálja,
Régi fok vendégségét magában számlálja.

Egy fa alatt le-üle, 's kezde enni kérni.
Az ablakon kenyeret vetének-ki néki,
Aztat nagy falatonként kezdé alá nyelni,
Az édes kút vizet-is kezdé meg-köftolni.

Soha semmi dolgozást nem izokott élteben,
Tsak fa-vágó fejsze-is nem vólt a' kezében,
Az előtt fok ebédkor múlatott élteben,
Nem vélté hogy valaha esék nagy szükségben.

Azon közben érkezik közönséges éhség.
Búza nem léte miatt rettenetes szükség,
A' nagy éhel halással le-omol a' község,
Ortázjáról le-kopék néki-is a' szépség.

Bojtorján gyökérből is fok pogátsát süttek,
A' fonnyasztó éhségben matskát 's ebet ettek,
Labodából, tsalanból vizzel étket főztek,
Korpa pogátsát pedig nagy kedvesen ettek.

Immár nintsen mit tennem mert tsak egy
pénzem lints,

Tsak egy falat kenyerem harmad napig-is nintz,
A' tariznyá szájáról le-kopot a' kelints,
Honnan ki takarodott Atyámtól hozott kints.

Azért adá ő magát ott egyik polgárhoz,
Hideg juta, 's egy ingben konyhára vizet hoz,
Igen fázik, fűtözven gyakran kap a' lánghoz,
Meg-gyúlt ingét súrolja lába' kalátsához.

Egy

Egy kis levét meg-evett hír nélkül a' konyhán,
Mellyért kilentzet tsaptak szegénynek a' farán,
Tseber rúdon ki veték a' konyha' ajtaján,
A' díznók pajtajában ballaga sohajtván.

A' kevertet az Inas mikor oda vitte,
Ö-is mint egyik díznó ollyan módon ette,
A' valu fenekéről szépen ki-kerefte,
Hogy a' szörnyü éhségben tartásék élete.

A' díznok is meg-marák egyfersmind két-újját,
Hogy el-kanyarította előlk a' korpát,
Az inafok miatt is rajta vólt a' lapát,
Mert bánták hogy meg-ette a' díznók' abrakát.

E' szörnyü fok nyavalya nékie nem tetzék,
Sem mire kellő vóltá innen-is ki-tetzék,
Mellyért a' szolgálok-is gyakran nyakon verék,
Azért egykor magában im' így gondolkodék:

Im' mennyi fok bérefek Atyám' udvarában,
Böven kapnak mindenkor a' kedves tzipóban,
Én pedig éhel halok-meg a' nagy drágaságban,
'S itt lészén temetésem a' díznók' ólában.

Azt is meg-érdemleném fok gonofságimért,
Kzámptalan fok pénzemben mert torkom véget ért:
E' nagy romlást szenvednem gonofz büneimért,
Siknek iszonyú számok mind az édig fel-ért.

Vajha szerelmes Atyám még vizliza fogadna!
Bár tsak a' bérefek közit nékem szállást adna,
Akár tsak kenyér hajat nékem hajtana,
E' rosz hamvas kevertnél tsak az-is jobb vólta.

Nem vólt fogyatkozásom Atyám' udvarában,
Gyakorta be-takartak aranyos paplanban,
Most még itt sem térek-el a' díznók' ólában,
Huj tovább! hadd bújjak-bé én-is a' szalmában.

Nékem szerelmes Atyám be szép kegyesen szólt,
Gyönyörü szép beszéde mint mézes lép olly vólt,
Kap-

Kaptam selyem, mindennel tele volt a' nágy bólt,
Az ő adott ruhából nintsen immár egy fólt.

En bizony haza megyek laktam jó földemben,
És mikor haza jutok Atyám' eleiben,
Ezt mondom ő nékie, keseredett szívben:
Vétkeztem te ellened, 's a' magas ég ellen.

HARMADIK RÉSZE.

Mikor így gondolkodnék keseredett szívvel,
Útnak ered egy páltzát a' kezébe véve,
Úgy megyen az erdőbe vad alma keresve,
Tsak aztat sem restelli forgatni a' nyelve.

Hol menőbe szállott volt izifra nagy pompával,
Mostan oda bé kandal tsak nagy sohajtással.
A' kik akkor vették volt deli térd hajtással,
Mostan azok kísérik sűrű katzagással.

Hogy ő legyen az Úrfi nem meri mondani,
Azt gondolja hogy senki nem fogja el-hinni,
Valahol meg-riatztják mindenütt kezd futni,
Alig várja veszett hogy haza tudna jutni.

Egy faluba gyermekek hogy meg-láták őtet,
Aztat vélik közöttök vagyon egy kísértet,
Őz. önökbe botokba nyert tőlök eleget,
Verdegelik nyákába a' fekete inget,

Szin én kilentz hólnap lett vizfza menésében,
Nem volt három nap falat kenyér a' kezében,
Galagonya, tšipke volt gyakran ebédében,
Egy-egy kalánka korpát töltött a' bélében,

Hogy az idő érkezik meleg tavasz félre,
Botskorát is le-veté pirítani a' szénre,
Jó melegen harapja meg-éhült inyére,
Hideg vizet lotsogat a' meg-sült nyelvére.

Talpa fel-is hóljagzott gyalog talpalással,
Tette rakva mindenütt tetű mardosással,

Nagy

Nagy fok büjdosásokkal, és fok koplalással,
Haza juta nagy sirva fok szégyen vallással.

Mikor meg-látta volna hajlékát Attyának,
Meg-tsókolá küszöbét régi szép házának,
Kapuját-is meg-nyitá Nemes udvarának,
Térdre esvén így szólla szerelmes Attyának.

Bezzeg fokát vétettem Atyám te ellened,
Mellyért szemeid elől el-kellened vetned,
Még tsak udvarodba-is bé nem ereztened,
Soha pedig fiadnak többé nem nevezned:

Vétkeimtől irtóznak a' tšizta egek-is,
Engemet meg-utáltak a' szép tšillagok-is,
Őzve futnak ellenem még a' fellegek-is,
Tűzzel igyekeznek rám a' mennyciek-is,

Lelkem-is sir keserves fok rút vétkeim ül,
Remenségem' fizikrája szivemből majd ki-dül,
Bűneimet számlálván fejem-is el szédül,
Jaj! hogy vesztém magamat egyetlen egyedül.

A' nagy Isten igéjét semminek tartottam,
Annak hirdetőivel tsak bolondoskodtam,
Sokszor a' Bibliát-is meszŕze hajítottam,
Jámbor embert mindennél leg-inkább útáltam.

Az Istentől adatott Parantsolatokat,
Oh hogy tsak úgy tartottam mint apró tréfákat,
Sokkal inkább szerettem a' veres kartyákat,
A' Szent Lélek nem öntött belém malasztokat.

Hol bizonyos időben harang szót hallottam,
Fülemet nagy katzagva leg-ottan bé dugtam,
Senkit a' Szentegyházból ki-nem szorítottam,
Más hogy ott volt, én akkor bordály házba voltam

Mikor más igyekezett bűnéből ki-tárni,
Akkor én igyekeztem gonoszabbúl élni,
A' hatalmas Istentől nem akartam félni,
Mellyért minden nyavalya hozzám kezdé férni.

Az

Az ártatlán vér ontást semminek tartottam,
Ha valaki nem ivott, igen meg-tagoltam,
Sokszor a' szegényekre hamis tanú voltam,
Hogy más miattam romlott én azon katzagtam.

Meg-esküdttem hamissan egy nap hufzonhétszer
Szitkozódttam pediglen ugyan szüntelenyszer,
Gyönyörködtem hazudni egy nyomban ezeryszer,
Az igaz-mondásokát nom szíretém többszer.

Jámbornak barátságát soha nem szírettem,
Sok Ifienteleneket de öfzve-gyűjtöttem,
Szabad szírént azokat meg-részegitettem,
Paráznával 's gyilkossal kenyeremet ettem.

A' föld' kerektségében soha olly bűn nem vólt,
Mellyben el-veszett fejem fokszor réfzes nem vólt,
Tőlem a' szegénynek-is nem adatott egy fólt,
Úgy hevertem a' bűnben mint egy régen meg-hólt.

Isténfélő vén embert meg-nem betsüllem,
Ha ki tanátsot adott azért artzúl-vertem,
Az engem' oktatónak szakállát ki-téptem,
Minden bűnben élőknek nyomdokába léptem.

Édes Atyám hozzád-is háládatlan vóltam,
Hasznos tanításodat talpam alá nyomtam,
Szép kegyes intésidben egyet sem fogadtam,
Mellyért a' nagy szégyenbe éltedig maradtam.

Te ellened jártam én Tellyes életemben,
Gonoszúl indúltam vólt a' nagy kevélységben,
Semmi jó tselekedet nem forgott eszemben,
Háládatlan gonoszság lakott kebelemben.

A' fok pénzt-is gonoszúl mind el-tékozlottam,
Mellyet kezeid közzül ki-ríttam és sírtam,
Illendő helyre pedig tsak egyet sem adtam,
A' fok gonosz-tévőknek gonoszúl osztottam.

Tizenkét tallért adtam a' ruha seprőknek,
Négy aranyat napjában a' ház öntözőknek,
Hat-

Hatván dutkát minden nap kementze fütőnek,
Mind addig hogy pénzem ből ki-melegítének.

Soha Isten kedvéért tsak egy pénzt sem adtam,
Ha tőlem kért a' koldús azért le-tapodtam,
Lantost, Hárfást, Hegedűst, meg-gazdagítottam,
Egy dohos tsókért pedig száz aranyat adtam.

Nagy rút háládatlanul időmet töltöttem,
Négy egész esztendeig nem-is könyörgöttem,
Mind ebédet, 's vatsorát réfzegen költöttem,
Mind addig, hogy pénzemben egy fillért se lelttem.

A' mig pénzemben tartott józan kétfzer vóltam,
Egyedül tisztá ágyban tsak egyfzer sem háltam,
Parázna személlyeknek fok aranyat adtam:
Egy eb-ütő páltzával haza pironkodtam.

Engedd-meg édes Atyám gonosz bűneimet,
Soha bátor fiadnak ne nevezz engemet,
Tsak a' bérefid között mutasd ki helyemet,
Egyik Inas hozza-ki abrak kenyeremet.

Bár tsak a' patak vizben szabad légyen innom,
Soha tellyes éltemben bár ne hagyj katzagnom,
Ne légyen nékem szabad bár soha vígadnom,
Tsak ne hagyj vétkeimmel így éhel meg halnom.

Bár tsak a' mely tsondorát bérefek le-vetnek,
Mikor Innep napokat nagy örömmel érnek,
Adassad azt énnékem a' kit ök viseltek,
Mert ékessen készített köntösim el-költek.

Vagy hogy szírelmes Atyám veres egy békóba,
Nyakamat-is szorítsad egy nagy erös lántzba,
Nékem bár kenyér héjjat adass tsak napjába,
Még haragod el-múlik mostani lángjába.

Talám a' Nagy Isten is meg engedj vétkem,
Nem ád Ifjúságomban kárhozatot nékem,
Meg-téző napot is hoz kin ofzoljon bűnem,
Hogy pokolba ne légyen háborogya lelkem.

Mikor haza jött Ifjú Attyának így szólla,
Nagy örömmel az Attya nyakára bórúla,
Meg-tsokolá ortzáját ő hozza fordúla,
Azért ilyen beszéddel gyermekének szólla:

Isten adott jó fiam újjonnan világra;
Édes hazádba hozott jövendő fok jókra,
Hogy pedig emlékeztél szerelmes Atyádra,
Semmi gonofságodat nem vetem ortzádra.

Bizony édes magzatom látlak nagy örömmel,
Távol létedért vóliam szomorodott szível,
Gyázt viseltem miattad háborgó elmével,
Mostan pedig vígadok hogy látlak szememmel.

A' meszse létedben igen féltettelek,
Éjjel 's nappal szívemben téged' viseltelek,
Udvarom' népe között mind emlegettelek,
Néha pedig el-bújtam, 's úgy kesergettelek.

Feltettelek ama fok gyülevész szolgáktól,
Az erdőkben pediglen a' fok tólvajoktól,
Vizeken járásodban az el-borúlástól,
Iletlen szállásokon a' hamis gazdaktól.

De lám te el-vesztedet Isten nem akarta,
Értted szívem' közepin bánatimat látta,
El-bújdofott fejedet imé haza hozta,
Személyedet szememmel ismét látni adta.

Ma születtél énnékem egyszer udvaromba,
Szívemből el-távozték egy léreg a' búba,
Add ide jobb-kezedet mennjünk hamar házba,
E ti szolgák legyetek nagy forgolódásba.

Hozzátok elő gyorsan izebbik köntöfemet,
Hozza öltöztessétek édes gyermekemet,
Hozz újába rakiátok arany gyűrűimet,
Hozz örömmel újítsátok az én víg kedvemet.
Fogdofsák-meg nagy hamar kövér lúcaimat,
Mely-is légyen mellyeszízik az én tyúkjaira,

Nyúz-

Nyúzzák-meg ama' hizott ötöd fő tulkomat,
Vigátságához készítsék egész udvaromat.

Adják-ki a' szakátsnak a' borfoló erizényt,
Minden vigan lakozzék, ne mutasson tsak színt,
Valaki engemet vigátsággal tekint,
Arra az Úr Isten-is gazdagon áldást hint.

Hívjátok bé tsuportal kedves szomszédimat,
Gyűtsétek bé nagy hamar jó akaróimat,
Hamarsággal hívjátok régi barátimat,
Nékik jelentsétek haza jött fiamat.

Tsak gyorsan le-ülének kilentz asztal körül,
Víg a' Gazda fiának szíve szerént örül,
A' nagyobbik fia is termő szép mezőről,
Jobbágyokkal meg juta a' szőlő hegyekről.

E' vólt gondvisele Attya' udvarának,
E' vette vólt fel-baját Attya jószágának,
Aratásnak, szüretnek, mind pedig szántásnak,
A' tárháznak kúlsai ő nála valának.

Hogy azért az udvarhoz közelebb indúla,
Az öregbik ablakon virgyina szóthalla,
Tsudállya mint tántzólnak, erőssen búsula,
A' dolognak okáról egy Inással szólla:

Ezen örömnök oka valyon ki lehetet?
Az én kedves Atyámhoz valyon 's ki érkezett?
Illyen gazdag ebédet mi dolog készítet?
Mind ezekre az Inas tön illy feleletet:

Atyad kissebbik fia haza jöve reggel,
Hogy öreg Uram látá ötöt egészéggel,
Meg-parantsolá nékik hamar erősséggel,
Hogy a' Konyhát készítsék igen sietséggel.

Lábáról le-verék ama' kövér tulkot,
A' len mag pogatsával a' vendég jól lakot,
Halát-is fokot fogtunk, mellyesztettünk tyúk,
Atyád szerzett ötsédnek gazdag lakadalmot.

Ven-

Vendéget is szerzettünk kilentz aízta! mellé,
Jámbor barátitokban ugyan fok jött elé:
Menny-bé Uram, jobb te-is a' te ötséd mellé!
Akkor ő az Inasnak imigyen felelé:

Hányat hozott ötsém-meg ama' szép lovak-
ból,

Talám semmi nem költ el ama' bőr sákokból
Hozott-é fok Smaragdust nemes Indiából?
Erre illyen válasz jön az Inas' szájából:

Hozott semmit ám láték egy rozf füzfa páltzát,
Öltözetet nem láttam soha olyan hitvánt,
Bizony semmi ruhája nem érne egy batkat,
Attya reá adatá ama' bársony dolmányt.

Ezen el-keferedék nem akar bé-menni,
Olly szívbeli bánattal kezde keferegni;
Attya-is el-érkezék házba kezdé hívni,
Akkor az ő Attyának így kezde feleli:

Mennyi időtől fogva tenéked szolgálok,
Mindent meg-tselekedtem a' mit tőled hallok,
Te parantsolatidban hűségesen járok,
Egyet is beszédedben hijába nem hagyok.

Mond-meg ha ellened valaha pattogtam,
Szememet bátor tóld-ki, ha reád támadtam,
Kövel verefs bár agyon, ha szót nem fogadtam,
És ha néked mindenkor hűséges nem voltam.

Szolgálatom' jutalma színtén egy nyomon áll,
A' pipe páfztorral itt e' nagy udvar házna!;
Tsak egy hitván barmot-is mert soha nem adtál,
Mellyet meg-ettem volna jó akaróimmal.

Azt bújdosót pedig és semmire kellőt,
Ennyi eiztendők alatt paráznául élőt,
Sem Ifentől, sem pedig te tőled nem félőt,
Nagy kedvesen vendégled jó barátid előtt.

A'

A' mikoron el-ment Uraság keresni,
Sok tarfolyt bő pénzel meg-tudtad tölteni,
Ennyi kintsel tsak frantzút tudott alá-hozni,
Még is aízta! főre ülteted jól lakni.

Hogy háborgóelmjét fiának meg-érté,
Gyomorból tett panaszát fülcibe vévé,
Noha a' jámbor Atya nehéz neven vévé,
Még-is fiát e' szókkal illyen válasz éré:

Fiam édes gyermekem! mindenkor velem vagy,
Atyaiszeretetem hozzád-is igen nagy
Az én palotáimban te egyik Gazda vagy,
Hadd-el az illyen szókat, szíved ne légyen fagy.

Valamim nékem vagyon tudod-é mind tiéd,
Jámbor szolgálatoddal magadnak érdemled,
Sérelmes panaszidat jobb el-felejténéd,
Jer bé! együt örüljünk hogy haza jött ötséd.

Mert ez társaságunkból régen el-bolyongott,
Országokba kárával eleket szaladott,
Noha nintsen semmije még-is haza futott,
Szánd-meg te-is jó fiam eleget jajgatott.

Mert ő islen gyermekem el-nem tagadhatom,
Ő-is tőlem zármazott el-nem taszíthatom,
Nékem-is fokot vétett, bűneit-is tudom,
Ne bándkérlek, intelek, ha ötsédet tartom.

Azért hamar jövel-bé tekénts-d-meg ötsédet,
El-ne idegenítsed kedves vendégimmet,
Semmi búval ne illesd atyai kedvemet,
Lám mindenkor Atyádnak ismértél engemet.

Attyának beszédére oízta! tsendesedék,
Ott-ét látni bé-méne, meg-engesztelődék,
Kinek hogy kezét fogá mellé telepedék,
Mind a' ketten sirának, 's oízta! vígan lakék.

Valamennyi bánat vólt meszsze menésében,
Száz annyi vigafság lejt haza jövésében,

Az

Az Attyának bezzédere ő tsendességében,
Egy izép Koronát tőnek az Ifjú' fejében.

A' jeles vendégségbe a' szép meg-ért Vének,
Attyához tért Ifjúval nagy örömben lönek,
Régi jeles dolgokról sokat beszéllének,
Meg térését dít érik az Ifjú legénynek.

Sokszor a' meg-jött Ifjat örömeben Atyja,
Hogy töredelmességet gyermekének látja,
Kedves vidam orzával szépen tsókolgatja,
Meg engedtem vékedet erőssen kiáltja!

Fejet hajtvan köszöni Attyának jó kedvét,
Mindenekben igéri engedelmességet,
Néha könyhúllatással arra köti fejét,
Hogy kegyesen tölti el-maradék idejét.

Azután sok esztendőt élt Attya házánál,
De egyéb hír felőle nem vólt jámborságnál,
Magát meg-jobbította Penitentziánál,
Mindenekben részes vólt az Attya házánál.

ALKALMAZTATÁS.

Igy szánnya-meg az Isten a' bűnben borúttat,
Ha töredelmes szível vissza térést mutat,
Vétke le romlására a' ki talál útat.

A' Penitentziával az Istenhez futhat.
Ez a' meg-térő bűnöst két kezével kapja;
Mert azoknak virágzik az Isten Isópja,
Bűnben síró népeknek ő erős oszlopja,
Azoknak-is tündöklük reggeli szép napja.

Az ki törődött szível meg-tér az Istenhez,
A' nagy Isten is kész ő hozzá kegyelemhez,
Szent Fiát-is küldötte a' betegesekhez,
Mert az orvoslás nem fér egésségesekekhez.

Az

Az Istennek szent Fia a' bűnösökért jött,
Bús szívekben azoknak szép vígáztalált tött,
Kiknek idvevségekért kedves áldozat lött:
Az ő benne hívökről minden vétket le-vött.

Meg-térő bűnösöket Isten úgy szerette,
Hogy ő szerelmes Fiát érettek küldötte,
Bűnnek botsánatjáért meg-törött tette,
Hogy idvezülhessenek, mert tsak azt kereste.

Mert a' meg-térő bűnös szebb a' liliomnál,
Ha bűneit el-hadgya fejérb a' hónál,
Mint fekete bársonyban ha olly fetét vólnál,
De Isten' irgalmából fejérb lelsz annál.

Térj-ki azért vétkekből, ne halj-meg a' bűnben
Oh szegény juh! ne esél a' nagy szövevényben
Nevedet hadd írják-bé az élök' Könyvében,
Angyaloknak így szeresz örömet az égben.

Irtam a' huszon-nyóltzban ezer hatzáz után
Szintén Tavas kezdetén Mártziusba jutván,
Minden bűnös embernek illy tanátsot adván,
Istenhez térő légyen ez Ifjú' példáján.

A'

A'

VASNAK DITSÉRETÉRŐL.

Im' minden Rendek dolgokban el-járnak,
A' sebes Gályák tengereken futnak,
Élet' tápláló szántó rendek szántnak,
A' szőlős. gazdák hegyeken izzadnak.

Jeles Vitézek fegyvert tisztogatnak,
Futó lovakat mezőben hizlalnak:

A' szép madarak zöld erdőben szólnak
De a' Poéták talám mind alufznak.

Serkeny-fel azért álmos *Muzsám* lantja,
Hogy ne nyomjon el a' restségnek fontja,
Mert a' tunyaság magát kire ontja:

Annak elmejét, tudjad, hogy el-rontja.

A' békefésében nem jó tsak henyélni,
Nem jó hijába a' kenyeret enni,
Halk az elmét gyakran közförülni,

A' szép Vas' dolgát kezd elő-beszélni.

Az ember nám mitsoda időt ért?
Nyóltzvan pénzt adnak egy sánta bárányért:
Kékozlják a' pénzt most minden állatert,
Károlják adni tsak az áldott Vasért.

Egy szörös botskort negyven pénzen adnak,
Ezt pedig mondják nem igen drágának,
De mikor vashól botskort tsinálnának,
Csak kilentz pénzen abból kívánrának.

Talám nem tudod még a' Vas miben áll,
Mennyi fok gonddal ember Vasat talál;
De az életre melly bőséggel használ,
Eg-mondanám én tsak reá halgatnál.

Eszet

Eszet pedig vegyed először eszedben,
Hogy a' Vas lakik a' földnek szívében,
Sok erős hegyek, kövek' közepében,
Nap fénytől üres, sűrű fetét helyben.

Pénzért áfsák meg-arkát a' vizeknek,
Hol innyok adnak a' szomjú ökröknek,
Szép pénzel véfsznek tömlöt a' szeleknek,
Kik meg-élesztik tüzét az ezköznek.

Mindennémü szerfszám pénzért tsináltatik,
De mind azokban fok kár találtatik,
Mert néha olly nagy árviz uralkodik,
Ki miatt fok ház széllyel hanyattatik.

Sok pénzel szerzik a' háts lovakat,
Pénzért szereznek szénát, abrakokat,
Pénzért tsinálják a' széna kaszákat,
Pénzért vezetik szolgák az Lovakat.

De mire való a' Vas, ha ezt kérded?
Te azt-is tölem ezentül meg-érted,
Ha tsak katanggal nem virágzik kerted,
A' Vasnak hasznát eszedbe veheted.

Vassal építik szentelt templomokat,
Vassal faragják nemes kö házakat,
Vassal tsinálják Uri palotákat,
Vassal áfsák-meg tsendes bajás-tókat.

Hiszem egy sing vas jobb két annyi ónnál:
Mert az ón szablya a' hartzon nem használ,
Ha ón ekével szántani indulnál,
Tudom, hogy hamar kóldulásra jutnál.

Vassal vágják-ki aranyat a' földből,
Jó bort meg isznak az arany edényből,
Vassal gyűjtik azt ő szőlő-hegyekből,
Vassal keresik a' buzát a, földből.

Vassal tsinálnak helyet falátának,
Vassal készítnék közet a' hagymának,

Kit

Kit a' Törökök ha hátra hagynának,
Mint az Oláhok, éhel meg-halvának.

Ezüstöt, aranyat erősen ditsérik,
Ládák' fenekin igen rejtegetik,
Az ón szerzámot' szegekre pidgyeztik,
A' Vasnak hasznát ingyen sem említik.

Egy kis aranyat négy forinton adnak,
Szemnek kedvéért kit késre tsinálnak,

ImOlly haszontalan még-is rajta kapnak,
A' hasznos vasat állítják tsak rosznak.

Éle Arany ekével nem sok ember szánthat,
A' Az ezüst kapa bő bort nem tsinálhat,

Jaz ón a' tűzön hamar el-olvadhat,
Futideig a' Vas ott-is meg-maradhat.

A' A' nagy fa házak ha földig le-égnek,
De Ne örülj annak bár a' tsérepének,

SDe ha Vas szegek hamu között lesznek,
Hogzedd-fel továbbá néked hasz ott tésznek.

Mer Vassal keresik fenekét aknáknak,
AnEzüst, Ón, Arany, Kényeső bányáknak,

AA' kik tárházi vitéz Magyaroknak,
Nemépülései szomszéd Országoknak.

Illik Sok Vassat látok az Urak kotsiján,
A' Vas vagyon annak elein utóján,

A' Sok Vas a' rudján, Vas annak hámfáján,
NyóVas a' tsatlóján, Vas a' kerék talpán.

Ték Hová lennének a' jeles Vi ézek,
KárKiknek gyakorta vagyon ellenségek,

E' Hogy ha ón patkot lora szegeznének,
zt Az ütközetten szüntelen vesznének.

e i A' jó Vitéznek végig vas szablyája,
sakVas hegyes-töri, Vas az ő puskája;

T' Vasból áll inge, Vas az ő siakja,
enHegyes Vas nélkül rosz az ő kopíája.

e a
eg-

Vas-

Vasból tsinálnak zapolát lovaknak,
Vassal kaszálnak szénát-is azoknak,
Vassal aratnak búzát az Országoknak,
Vassal tsinálnak hordot-is a' bornak.

Az ezüst pohárt Vassal kolompozzák,
Az arany edényt Vas müvel tzifrázzák,
Kiből a' jó bort néha göggel iszszák,
De annak tövét tsak vassal kapálják.

A' bélyegezője hiszém vas a' pénznek,
Mind az ezüstnek, mind pedig a' réznek,
Vas az eszköze minden mivefeknek,
Mert a' szép mivek Vassat nem gyüölnek.

Vas az eszköze a' szegény Kádárnak,
Az Asztalosnak a' Kapu-gyártónak,
Vassal tsinálnak bordát a' Takátsnak,
A' Borbélyok-is Vassal borotválnak.

Néha nagy terhek vagynak a' szekérben,
Meg-is áll fokszor a' sár közepében,
De ha egy kis Vas leszen az ösztönben
Tizenkét ökröt meg-mozdíthatz Könnyen.

Vassal vágnak fát mind erdőn 's mind itthon,
Kövér malatztot meg-sütnek Vas nyárson,
Ha a' tűz el-fogy e' széles Vilagon,
Tüzet tsinálhatz két darab atzélon.

Vassal patkolják tsizmának a' talpát,
Vassal készül meg kenyér sütő lapát,
Vassal tsinálják kovátsok a' kapát,
Vassal készünek mint subát mind gubát.

A' Puska port-is Vassal török, rontják,
Vas golyóbissal a' Várat meg-bontják,
A' tunya lovat mind addig szorítják,
Vas farkantyú közt mig futni tartják.

Vassal tsinálnak az ajtónak-is zárt,
A' titkos lopó hogy ne tehessen kárt,

Vas-